

Číslo 2.

Školský rok: 2017/2018

SOFTÍK

(Školský časopis – ZŠ Trieda SNP 20, Banská Bystrica)

Obsah:

1. Šibi, ryby...na vedomostné ostrovy
2. Vedomostné ostrovy na našich základných školách
3. Boli sme na lyžiarskom výcviku...
4. Educate Slovakia
5. Indonézia
6. Brazília
7. Veľká noc u nás a vo svete
8. Krížovka
9. Antistresová omaľovánka
10. Krížovka - riešenie

Šibi, ryby...na vedomostné ostrovy

V tomto, poradí druhom, čísle vášho školského časopisu predstavíme čitateľom a čitateľkám predovšetkým ten čudný stroj, ktorý pred pár týždňami pristál na druhom poschodí našej školy. Áno, reč je o vedomostnom ostrove. Okrem toho sa spoločne vyberieme prázdninovať, šibať a polievať dievčatá v duchu tradičných veľkonočných sviatkov. V tomto čísle sa dozviete, ako sa Veľká noc tradične oslavuje v iných krajinách vo svete.

Vrátime sa späť v čase a obzrieme sa aj po akciách, ktoré ste v priebehu pár mesiacov niektorí z vás absolvovali. Siedmaci si užili zimu a sneh na lyžiarskom výcviku, ôsmaci sa zase dozvedeli niečo viac o kultúre a vzdelaní vďaka projektu Educate Slovakia, keď nás svojou návštevou poctili dvaja ľudia – jeden z Indonézie a jedna z Brazílie. Informácie o tom, čo je pre tieto krajiny typické, sa môžu aj ostatní čitatelia i čitateľky dozvedieť práve tu.

Na záver nesmie chýbať antistresová omaľovánka na spríjemnenie prestávok či krížovka na precvičenie slovnej zásoby.

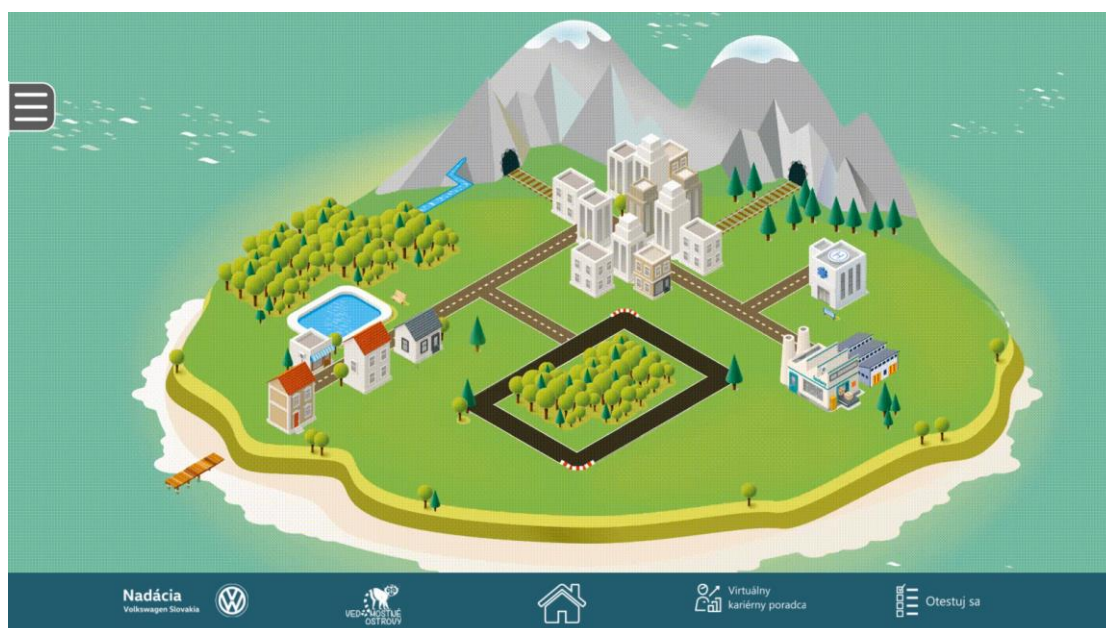
Tvorcovia Softíka prajú všetkým príjemné prežitie veľkonočných sviatkov. Nech sú prázdniny pre všetkých chvíle oddychu, pokoja. Dievčatám veľa šibačov a kupačov, aby boli celý nasledujúci rok zdravé a krásne. Chlapcom prajeme bohatú polievačku.

Vedomostné ostrovy na našich základných školách

Nová interaktívna vzdelávacia pomôcka sa postupne udomácňuje na 100 základných školách po celom Slovensku, ktoré boli podporené v rámci unikátneho projektu Nadácie Volkswagen Slovakia.

„Vedomostný ostrov je interaktívny kiosk s tromi dotykovými obrazovkami a zaujímavým vedomostným obsahom. Týmto jedinečným projektom chceme podporiť inovatívne formy vzdelávania na základných školách a sprístupniť ich všetkým žiakom. Cieľom projektu je zároveň naučiť žiakov pútavým spôsobom, ako spájať teoretické poznatky s praxou, a pomôcť im pri výbere strednej školy,“ uviedla Katarína Mariňáková z Nadácie Volkswagen Slovakia pri predstavení Vedomostných ostrovov.

Čo projekt podporeným základným školám prináša?

Do projektu sa mohli prihlasovať všetky základné školy z celého Slovenska od septembra do októbra 2017 bez ohľadu na ich veľkosť alebo počet žiakov. Z množstva prihlásených bolo vyžrebovaných 100 škôl, z toho z každého kraja minimálne 10, ktorým sa pošťastilo a získali Vedomostné ostrovy. Na školy boli nainštalované v januári, aby mohli od začiatku druhého polroka spetrovať prestávky a vyučovacie hodiny. Súčasne v každom kraji prebiehali školenia pre učiteľov, ako Vedomostné ostrovy čo najlepšie využiť a zapojiť do vyučovania. Školenia sa konali za účasti Agentúry pre vzdelávanie a vedu SEA, s ktorou Nadácia Volkswagen Slovakia na realizácii projektu spolupracuje.

Na podporené školy čaká od 15. do 31. mája veľká súťaž v riešení vedomostných kvízov o hodnotné ceny.

Vedomostný obsah tvoria dve časti. Prvou – hlavnou časťou – je **špeciálna aplikácia v podobe animovaného ostrova**. Ukrýva sa na ňom množstvo vedomostí z oblasti **techniky, nemeckého jazyka, ekológie alebo fyziky** vrátane interaktívnych úloh, náučných videí a pokusov, ktoré sa dajú realizovať v škole aj doma. Žiakom pomôže pri ich odhaľovaní zvedavý lemur, ktorý je aj v logu Vedomostných ostrovov. Vďaka **veselým vedomostným kvízom** si môžu hneď vyskúšať, ako si nové vedomosti osvojili. Rozširujúcu druhú časť vedomostného obsahu tvoria **digitálne učebnice** – nemecký jazyk, dopravná výchova a fyzika. Ocenia ich nielen žiaci, ale aj učitelia, ktorí chcú oživiť bežné vyučovanie a vniesť doň hravé prvky a interaktivitu.

VIEŠ, ŽE...
🌱

... aj stromy môžu "hrdzavieť"?

Možno ste si počas prechádzok v lese všimli stromy, ktoré vyzerajú ako keby boli hrdzavé. Stromy oslabujú kyslé dažde a to tak, že stihnú rozpustiť živiny nachádzajúce sa v pôde ešte predtým, než ich rastlina stihne využiť. Tie sú potom oslabené a náchylné na napadnutie škodcami alebo plesňami.

PREČO JE TO TAK?

VYSKÚŠAJ DOMA

NIEČO NAVYŠE

JAZYKOVÉ OKIENKO

Virtuálny kariérny poradca

Okrem vedomostného obsahu je dôležitou súčasťou Vedomostných ostrovov aj kariérne poradenstvo. Virtuálny kariérny poradca pomôže žiakom zorientovať sa pri výbere strednej školy. Počas prvého školenia v Bratislave ho predstavila odborná garantka pre túto oblasť Marcela Kulifajová, ktorá stála za vznikom prvého Detského mesta povolání: *„Zvoliť si vhodnú strednú školu je v živote žiaka veľmi dôležité. Táto voľba má výrazný vplyv na možné smerovanie žiakov k budúcemu povolaniu. Virtuálny kariérny poradca predstavuje efektívny spôsob, ktorý môže rodič s dieťaťom využiť hoci aj doma.“*

Deti sa jednoduchým, ale výstižným testom „Vieš, čím chceš byť?“ učia spoznávať seba samých a svoje silné a slabé stránky. Ďalej s nimi pracujú a zoznamujú sa s možnosťami sebauplatnenia v reálnom svete dospelých.

Vyskúšajte si ostrov aj online

Hľadať vedomosti a nápady, ako ich využiť v praxi, otestovať sa a vypracovať si kariérny test „Vieš, čím chceš byť?“ môžete aj vy vďaka online verzii Vedomostných ostrovov, ktorú nájdete na stránke <http://www.vedomostne-ostrovy.sk/>. Ďalšie užitočné rady, súťaže a aktuálne informácie nájdete na [FB Vedomostné ostrovy](#). Tak neváhajte, vzdelávajte sa, skúšajte a otestujte sa s Vedomostnými ostrovmi!

Pre viac informácií prosím kontaktuje:

Jakub Šuták

Senior Manažér, DIVINO PR

sutak@divino.sk

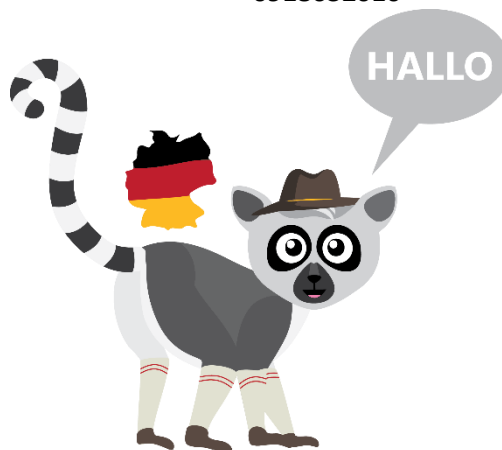
0917908073

Beata Zbiteková

SEA, Agentúra pre vzdelávanie a vedu

zbitekova@avv.sk

0918632010

Boli sme na lyžiarskom výcviku

V týždni od 5. 2. 2018 do 9. 2. 2018 sa konal lyžiarsky výcvik, na ktorom sa zúčastnili žiaci 7.A a 7.C triedy. Výcvik sa konal v lyžiarskom stredisku Selce – Čachovo. Žiaci boli rozdelení do 2 skupín. Prvá skupina bola skupina lyžiarov pod vedením Mgr. Sergeja Čabalu a 2. skupina, skupina nelyžiarov, bola pod dozorom Mgr. Kataríny Štulíkovej. Okrem našich učiteľov nám pomáhali aj kvalifikovaní inštruktori z lyžiarskeho strediska. Všetci žiaci, ktorí nevedeli lyžovať, sa pomaly zlepšovali a tí, ktorí lyžovať vedeli, sa ešte viac zdokonaľovali. Každý deň sme mali chutný obed v penzióne Čachovo. Poobede sme vyrazili na vleč, kde sme sa spúšťali a užívali si sneh. V piatok sme mali záverečnú súťaž, v ktorej sme všetkým ukázali, čo sme sa za celý týždeň naučili. Každý jeden žiak a žiačka si domov odniesli diplom a medailu.

Lyžiarsky výcvik nám okrem diplomu dal určite veľa dobrých zážitkov, kopu zábavy a hlavne schopnosti, vďaka ktorým sa z nás stali lepší lyžiari.

Lyžiarsky výcvik nám zreferovali Mat'ka Tarabová, Natálka Plavcová a Kamilka Vrábľová zo 7.A. Za fotky ďakujeme p. uč. Sunik.

Educate Slovakia

V našej škole sa každý rok vyskytne dvojica cudzincov. Títo ľudia pochádzajú z rôznych krajín sveta, aby nám porozprávali, ako sa v ich krajine žije, aká je ich kultúra, porozprávajú nám rôzne zaujímavosti, ukážu veci typické pre ich krajinu. Vlni nás navštívili študenti z Hong Kongu a Indie a tento rok to boli dvaja študenti z Brazílie a Indonézie. Obaja počas hodín angličtiny rozprávali ôsmakom a deviatakom o tom, že vzdelanie je dôležité v každej krajine, aby z nás robilo lepších ľudí.

Indonéziu reprezentoval študent menom Steven. Pochádza z Indonézie a počas návštevy našej školy oslavoval svoje narodeniny. Niektorí žiaci mu dokonca zaspievali Happy Birthday, čím jeho deň urobili krajším. Počas hodín ukazoval ľuďom o ich kultúre, tradíciách, hovoril o skúškach, ktoré musia absolvovať muži, ak sa chcú stať bojovníkmi.

Z Brazílie k nám prišla študentka menom Ana. Bola o niečo staršia ako Steven a spoločne putovali z mesta do mesta po Slovensku, aby nám odprezentovali cenné informácie. Ana hovorila napríklad aj o tom, že úroveň vzdelania je v niektorých častiach krajiny dosť zlá, avšak neustále sa to zlepšuje. Podotkla, že v Brazílii sa nerobí rozdiel medzi vzdelaním dievčat a chlapcov.

Jedna z tried pre nich pripravila aj ochutnávku tradičných sladkostí. Na niektorých z nich si veľmi pochutili, oslovila ich aj Kofola. Zopár žiakov či žiačok bolo počas hodiny odmenených spomienkovým predmetom. Naše pani učiteľky im počas týždňa pripravili zaujímavý program a zobrali ich na lyžiarsky zájazd siedmakov, aby si aj oni užili trochu snehu.

Sme radi, že si žiačky a žiaci z hodín niečo odniesli a že sa budú tešiť na návštevu ďalších zaujímavých ľudí.

Indonézia

Indonézia je štát nachádzajúci sa v juhovýchodnej Ázii. Nachádza sa tam sopka s názvom Krakatoa. Hlavným mestom Indonézie je Jakarta. Táto krajina má veľké prírodné bohatstvo, ale napriek tomu krajina trpí predovšetkým chudobou. Indonézia je ale krajina s 19. najväčšou ekonomikou sveta.

Indonézia sa skladá zo 17 000 ostrovov, ale obývaných je iba 3000 z nich. Niektoré sú pokryté dažďovým pralesom, sopkami alebo nížinami. Najzaujímavejšie pamiatky môžu ľudia vidieť na ostrove Jáva, na Sumatre sa nachádzajú sopky a bujná zeleň a ostrovy medzi Komodom a Floresom sú vhodné na potápanie s rajami a korytnačkami. Tieto miesta sú vhodné na poznanie nových kultúr a národov. Pláže na týchto územiach sú až magické. Na obrázku je fotka z oblasti ostrovov Komodo a Flores.

Ak idete do Indonézie, môžete ísť do pralesa pozorovať divé zvieratá, vystúpiť na sopky, ísť objavovať ostrovy aj plávať medzi nimi s rajami.

Ľudia, ktorí majú radi architektúru, navštevujú Borobudur – najväčší budhistický chrám na svete. Vznikol v roku 800 n.l., keď vládla dynastia Šailendrovcov. Nachádza sa na ostrove Jáva.

Ročná teplota je asi 22-29°C. Indonézia má tropické podnebie, preto sú tu vysoké teploty a vysoká vlhkosť vzduchu.

Oficiálnou menou krajiny je Indonézska rupia. Ak sa chystáte na dovolenku do Indonézie, tak za ubytovanie zaplatíte od 23 eur. Noc v štvorhviezdičkovom hoteli by vás stála 58 eur, čo je v prepočte asi 825000 rupii. Za jedno euro dostanete približne 14 200 rupii. Plechovka koly by vás stála asi 7000 rupii a chlieb asi 12500 rupii.

Mnoho sopiek, ktoré sú v Indonézii, sú stále aktívne. Veľa sopiek sa nachádza v Národnom parku Tengger Bromo Semeru. Tu nájdete tri sopky – Bromo, Batok a Semer. Na obrázku je sopka Bromo.

Brazília

Brazília je pekné miesto v Južnej Amerike. Leží v ňom slávne mesto Rio de Janeiro, kde bývajú karnevaly. Na území Brazílie sa rozkladá jeden z najväčších tropických dažďových pralesov na svete. Najväčším mestom je Sao Paulo. Má 12 miliónov obyvateľov. Oficiálnym jazykom je portugalčina a platí sa tu Brazílskym Realom. Jedno euro má asi 3 brazílske realy.

Brazília je tiež v tropickom pásme. Teploty sú tu od 32°C do 40°C. Najväčšia vlhkosť sa nachádza v Amazonskom dažďovom pralesi. Je to najväčší dažďový prales na svete.

Najznámejšie mesto je Rio de Janeiro. Turisti tu navštevujú hlavne veľkú sochu Ježiša Krista, ktorá je veľmi známou pamiatkou.

Okrem sochy Ježiša je známa aj pláž Copacabana. Ľudia na nej majú radi hlavne jemný svetlý piesok.

Pre turistov je vhodné aj potápanie v morských parkoch, ale aj návštevy vodopádov a kaskád. V Brazílii sa nachádza aj vodopád Iguazu, ktorý je vyšší ako Niagarské vodopády. Športovci si môžu vyskúšať rafting alebo ísť na výpravu do Amazónie, potrebujete ale sprievodcu. Najviac turistov sa nachádza v krajine hlavne vtedy, keď je v Riu karneval. Na obrázku je zobrazený vodopád Iguazu.

Karneval v Riu je známy na celom svete. Veľa ľudí prichádza, aby sa zabavili. Majú na sebe oblečené farebné kostýmy. Tento karneval trvá štyri dni. Počas dní karnevalu sa ľudia premávajú po uliciach, počúvajú hudbu a tancujú salsu. Salsa je tradičný tanec na karnevale. Za zástupom ľudí putujú alegorické vozy, ktoré sú tematicky spracované.

O projekte Educate Slovakia a o krajinách vás informovali Mgr. Jana Korimová a Sabínka Boháčiková z 5.B

Veľká noc u nás a vo svete

Pôvod veľkonočných sviatkov je v kresťanstve odvodený od „veľkej noci“ zo soboty na nedeľu, keď vstal Ježiš Kristus z mŕtvych. Veľkonočné tradície sú nesmierne bohaté, ale aj rôznorodé, sú oslavou jari, zobúdzania prírody zo zimného spánku a zrodu nového života. Najtypickejšiu tradíciu v našich zemepisných šírkach predstavuje upratovanie príbytkov, vyhánanie zlých síl a veľkonočná výzdoba, keď sa naše domácnosti rozžiaria pestrými jarnými farbami a typickými dekoráciami, medzi ktorými kralujú maľované kraslice. Veľká noc sa oslavuje po celom svete, ale takmer v každej krajine sa jej tradície líšia. Pre kresťanov sú však jedným z najvýznamnejších sviatkov roka. Veriaci sa schádzajú v kostoloch, aby si pripomenuli Kristovo ukrižovanie i vzkriesenie a uctili si jeho poslanstvo.

Veľká noc na Slovensku

Veľkonočné sviatky začínajú pre Kresťanov už vo štvrtok pred Veľkou nocou. Dátum Veľkej noci nie je stabilný, pretože sa neriadi civilným kalendárom. Nájdete ho zaznačený v aktuálnom kalendári. V deň významného veľkonočného sviatku – Veľkého piatku už väčšina ľudí nechodí do

práce, pretože je voľno. Na Veľký piatok si Kresťania pripomínajú ukrižovanie Ježiša Krista a postia sa. Počas dní pred sviatkami Veľkej noci sa pečú zákusky, koláče, robia sa nákupy. Na veľkonočnú nedeľu, najväčší sviatok Kresťanov, sa oslavuje zmŕtvychvstanie Ježiša Krista. Nielen Kresťania však v tento deň slávia Veľkonočnú nedeľu. Obed vo väčšine slovenských domácností je vždy slávnostný, podávajú sa zvyčajne rezne so zemiakovým majonézovým šalátom, jedia sa zákusky, studené obložené misy, obložené chlebíčky a iné jedlá. Ukončením osláv veľkonočného obdobia je Veľkonočný pondelok. V tento deň chodia chlapi a muži od domu k domu, aby vyšibali a obľiali všetky dievčatá a ženy v dome. Hovorí sa, že sa to robí preto, aby boli ženy v dome počas celého roka zdravé a pekné.

Veľká noc v USA

Veľká noc je dnes v Spojených štátoch svetským sviatkom, ktorý sprevádza predovšetkým nedeľné hľadanie maškrty ukrytých vo farebných vajíčkach. Veriaci sa síce zúčastňujú na tradičných bohoslužbách, tie však zatieňuje komercia

spojená s predajom veľkonočných sladkostí. Typickým veľkonočným symbolom sú aj v Amerike vajíčka a veľkonočný zajac. Hlavným poslaním zajačika je víkendové ukrytie umelohmotných vajíčok naplnených drobnými hračkami a sladkosťami do záhrad a predzáhradiek amerických rodín. Rodiny oslavujú Veľkú noc spoločne v nedeľu, keď deti počas hľadania dobrôt často naháňa niekto z dospelých, ktorý je prezlečený do kostýmu veľkonočného zajaca. Deti zbierajú vajíčka do typických veľkonočných košíčkov alebo do klobúčikov s kvetmi. Tradičnými pochúťkami Veľkej noci sú USA šunka, zemiaky a zelenina. V tradičných domácnostiach sa pripravujú aj špeciálne buchty s dekoráciou kríža. Pripravujú sa z cesta podobného chlebu, ale zmiešaného s hrozienkami a orieškami. Veľkonočnú výnimočnosť dodáva týmto buchtám biely kríž z vaječného bielka. V uliciach väčších miest sa v nedeľu konajú veľkonočné prehliadky. Ľudia sa na nich zúčastňujú vo veľkonočných kostýmoch alebo majú aspoň typické jarné klobúčiky zdobené kvetmi. Tradičné veľkonočné symboly priniesli do Spojených štátov osadníci z oblasti dnešného Nemecka začiatkom 18. storočia. Korene tradície hľadania vajíčok pochádzajú zo staronemeckého zvyku, keď deti nechávali na noc svoje klobúčiky v húštinách, aby si tam na druhý deň našli vajíčka od veľkonočného zajaca. Klobúčiky sa však rýchlo premenili na košíky a v 19. storočí vajíčka nahradila čokoláda.

Maďarsko

V minulosti sa v Maďarsku na veľkonočné sviatky hádzali mladé dievčatá do rybníkov. Dnes ich chlapci polievajú väčšinou voňavkami. Za odmenu dostanú buď peniaze, alebo veľkonočné vajíčko. Vajíčko má svoj typický vzhľad – sú na ňom biele kvety na červenom základe.

V maďarských rodinách sa počas sviatkov radi stretávajú pri spoločnom slávnostnom stole, kde sa podáva šunka, koláče i pálenka. Najobľúbenejšími dobrotami sú sladké orechové a makové koláče a veľkonočná brioška.

Rakúsko

Na Veľkú noc v Rakúsku nepoznajú oblievačku ani šibačku, ale je zvykom, že rodičia poschovávajú v dome alebo záhrade maľované a čokoládové vajíčka, ktoré potom deti hľadajú. Veľkonočný zajačík sa volá Osterhase a nosí dokonca darčeky. V Rakúsku k veľkonočným jedlám patrí jahňacina, dusená šunka, vajíčka a chren. Typické sú tiež kysnuté koláče so škoricou a hrozienkami. Zvykom je, že krstní rodičia dávajú svojim krstniatkam praclíky.

Taliansko a Grécko

V Taliansku počas tzv. Svätého týždňa veriaci organizujú podujatia, aby si pripomenuli a uctili udalosti okolo Ježišovho ukrižovania a zmŕtvychvstania. Veľkonočný stôl plný jedla pozostáva z jahňaciny a vajíčka. Dôležitú úlohu na sviatočných stoloch hrajú hlavne sladké jedlá, napr. buchta zvaná Colomba, ale aj čokoládové vajíčka. V Grécku sa počas Veľkonočnej nedele konajú hostiny, na ktorých nechýba grilovaná jahňacina, vajíčka, chlieb, šaláty a koláče. Všetko je prestreté na dlhých stoloch, aby bolo jedlo dostupné každému, kto má chuť. Po celý deň nosia ľudia so sebou kraslice a keď stretnú známych, tak si s nimi „ťuknú“ a pritom povedia: „*Kristus vstal z mŕtvych*“. Gréci jedia okrúhly plochý bochník, na ktorom je kríž a červené vajíčka.

Anglicko

Veľká noc v Anglicku je, oproti našej Veľkej noci, úplne iná a prípravy i zvyky záležia na rodinách. Veriace rodiny dodržiavajú pôst a chodia do kostola tak, ako iní veriaci vo svete – chodia teda do kostola hlavne na Veľkonočnú nedeľu. V pondelok sa ale nič veľké nekoná. Vajíčka sa v Anglicku nemaľujú, ale sem-tam sa tento zvyk ešte niekde nájde. Angličania nechodievajú šibať ani polievať dievčatá, nenájde sa tu ani náš tradičný veľkonočný baranček. Je tu však zajac, ktorý dáva deťom čokoládové vajíčka, dobroty, hračky. Problémom je, že ich musia hľadať po svojich záhradách alebo vo svojich príbytkoch.

O Veľkej noci nám poskytlí informácie Natálka Majerová a Miško Inštitoris z 5.B

Křížovka

Preložte slovíčka v nápovede do angličtiny.

1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						

1. Kôň

2. Jablko

3. Plagát

4. Pero

5. Žltá

6. Vajce

7. Auto

8. Slnko

9. Veža

10. Jest'

11. Zajac

Křížovku pre vás vyrobili Jakub Tomáš, Peťo Gríger a Rudko Tomek zo 7.A

Antistresová omaľovánka

Krížovka – riešenie

Preložte slovíčka v nápovede do angličtiny.

1.	H	O	R	S	E	
2.	A	P	P	L	E	
3.	P	O	S	T	E	R
4.	P	E	N			
5.	Y	E	L	L	O	W
6.	E	G	G			
7.	C	A	R			
8.	S	U	N			
9.	T	O	W	E	R	
10.	E	A	T			
11.	R	A	B	B	I	T

1. Kôň

2. Jablko

3. Plagát

4. Pero

5. Žltá

6. Vajce

7. Auto

8. Slnko

9. Veža

10. Jesť

11. Zajac

